

איש אחד שמח לו בנו הגולה לו לפני איזה יחדשים הא של הרופא ואמר
 לו: הנה שני בנים הגולדים לי בתו כמשלש חדשים יחזר לידתם וגם אחת
 הנדה לי שאינך יודע מה טיבו של החולי שמתו בו, רק שראי חליו של זה
 בראי חליו של ראשון. ע"כ יבקש ממך לנתח גוף הילד הסת הזה לדרוש
 ולחקור יולי תמצא מנייה טיבה מה ואדע אני אם בגוף או במדג ומכאן
 שלי או של אחתי איזה טיבה תמצא שגרסה מיתת שני בני ואזי אכתבו
 איננו רוצים להוליד עוד בנים מעודנו שמה לא גוכל להוליד כי אם
 זרע שאיננו בן קיימא. ואולי תמצא כי איזה מקרה קרה אותנו ואין
 לנו לחוש עוד לדבר. ע"כ שאל הרופא טעם המורה להחזיר לו לנתח את
 הילד הסת כי יסר החולי הזה שמתו בו הילדים הנ"ל ידוע הוא לרופאים
 אך אינו נמצא בכל הארץ הזאת כי אם פעם אחת או שתיים בשנה, ועד
 היום הזה לא בדק שום רופא שבעולמם מה טיבו ואם תתיר לי לנתח את
 הילד הסת כוודאי אינו מן הנמנע שתמצא דבר להכין טיבו בענין האוכל
 להעלות ארובה לכל הגולדים אח"כ גם לאיש הנ"ל אם יקרה להח חולי זה
 ועתה תשאלה הנתחנות ~~הנתחנות~~ מותרת היא או לא ואם היא אסורה או אם
 בנתיחה תמצא איזה טיבה בטבע האבות מותרת האיה הנ"ל לישש כמון או לא

תשובה: א ריז הניתוח לצורך חכמת הרפואה לא איירי בה כלל בש"ס ופוסקים
 ראשונים, רק שבש"ס האחרונים נמצאו הקירות ופוסקים בענינים דומים
 קיח לג"ד. ותחלה נביא הדינים השייכים לשאלת הניתוח ויש בהם ג'
 כעיקרם: א' איסור הלכת הסת ומיות קבורה כ' איסור הנקה בסת ג' איסור
 ניוול הסת.

א. איסור הלכה ומצות קבורה: ידוע לכל מגדולה חיי מצות קבורת הסת
 ואיתא בירושלמי נזיר (פ"ז הל"א) כי קבור זה מיות עשה ואע"ג דהתם
 בסת מצוה קמיירי באמת את שאר קבורת מתים למצוה גדולה תחייב ואמר
 (סנהדרין ט"ז) כל המלין את הסת עובר בלאו. אלמא איסור להלין את הסת
~~על~~ ללא צורך אם לא לכבודו בדאמרינן חתם. וכדין מצות קבורת ייתא
 התם בעינן דלא אפשיטא אי קבורה היא מיות כדיון או מיות כפרה ויהי
 איך שיהי' ח"ו למנוע כפרתו של מת יז להרבות כדיונו ונראה מזה
 איסור לג"ד. אבל אחרי העיון אמרתי שמאלו המעשים אין באן חשש איסור
 חדא דהיי בלא"ה אנו מוכרחים מדינא דמלכותא להשהות את הסת לכה"פ ל"ו
 שעזת אבל לרופאים ניתן להם רשות לנתח במתים קודם לזמן הזה. אלמא
 אמר שלא יהי' צריך כלל להשהות את הסת ע"י הניתוח יותר ממה שמתיר
 אותו בלא"ה. ולענין טעם מצות קבורת הנה כתב הגאון הצדיק מהר"ם ~~היהודי~~
 זי"ע ב"ר ר' עה"ט (פ"ב תצא) וז"ל לוי"ע דמאי קמב"לאי קבורה משום
 כדיונא דהי סתם כפרה דהא בהרבות י' מצינו חתם בפשיטות דמ"ט

איבא משום ~~####~~ כבוד הבריות וגם כמס"כ הא דמותר להלין משום

כבודו טובות דקבורה משום בזיוגא וצ"ע עכ"ל אלמא אי נפשוט האיבעיא דהא
מנא דמ"ט אין כהן ויש איסור דהא אסרינן תחת(מ"ח) מנא דפ"ב דשקלים
דמחיל עינש זילותי לגבי יורשין וכן נקטו תוסקים כיו"ד סי' שנ"ו
וסב"ש שימחל הילד בזיוגו לגבי אביו ואסו להצילם מעגמת נפש שלהם
ועוד ש"ב הגוב"י הנניגא בחי"ד סי' ר"י לענין בדיקת הנרצח כדי להציל
את הרוצח סמיתא דזוהו לכבודו ואין כהלכה ליורן טעם מ"נ בזיוג כלל
ואפי' את"ל משום כפרההנה הילד חרץ הזה נקי הוא בלי עון ולא שייך

טענת כפרתו כהלכה כנלע"ד. --וכתי פה שאמר לי רופא אחד אין צורך
לביטול קבורה אם לחלק כמ"ה מן הסמ דהא אפי' ליחות הפורשות ממנו
מחמת הניתוח אפשר לקבלם ולאטפתם ולקברם עמו אם מדקדקים בזה.

ב.

איכור הנפוח גרסינן כ"ז כ"מ: דמי שמור כהנאה מנ"ש שם שח מעולה
ערופה ונריה טרוב תוסקים שהאיסור הזה הוא מדאורייתא רק לכהמ"ג
מביא דין זה יתוך עשין דרבנן היינו משום שסבימו אגב אורתי' תוך
דיני אבל ולדידי' אבילות אינה כלל מדאורייתא, כמו שהאריך בתחילת
סי' ב'). והג' שאילת יעב"ץ מביא בסי' מ"א מברא ייהי' איסור הנאה במת
מדרבנן וראייתו משתיקותא דתנאי בקידושין נ"ו ותמורה ל"ד שסנו להם
איסורי הנאה וכבר דחה בעל תורה חסימה מי' קס"ד את הראי' מתמורה
דהא חשיב רק אותן דברים שלא נתפרש ביעורו כהורה וכן בדין הנשרפין
לא חשיב נותר ובשר פטולי המוקדשים דהא דביעורן ע"י שריפה מפורש

בתורה והנה שמת ביעורו ע"י קבורה מקרא מלא הוא ולא הי' צריך
למנותו במתני'. והא דה' האיש מקדש גרמה בעיני דלא חשיב תנא רק אותן
דברים שיעלה על הדעת לקדש בהם וזה אינו ויורד הא לאו מסוני' הוא דכו
דבולדאי לא מחיל לי' בעורגו חי. כמכ"ה ז"ל גרמה לכות גדולת ראייתו
ועוד גרמה שהרמב"ם מחל' אבל והמ"ו כי"ד סי' פס"ט לית להו דחזה
מדרבנן וכוחלם בזהו הג' חת"ס בחי"ד סי' י"ל"ו וחר' מהרי"ע ז"ל בשו"ת
בנין ייון סי' קי"ט וק"ב שאיסור הנאה במת הוא מדאורייתא. וגם לענין
ילד קטן בבג"ד לא יעלה על הדעת שלא יהא איסור הנאה חל עליו דהא
אסרינן למנהדרין מ"ז. קבר חדש מותר בהנשה המיל בו נפל אסור בהנאה
וכ"ש למת עצמו בג"ד.

והא דלימוד מיקרי הנאה שיאמר כדבר לייסור בהנאה כבר רמז עליו
חת"ס בתשו' הנ"ל והג' מהר"ם שיק ז"ל באמו' סי' ע"ח מביא לזה כמה
ראיות, ומה שמביא יח מה שגדעט בקובץ שומר ייון הגאון מכתב רי"ג לא
ראיתי כגוף המכתב אלא קרוב הוא דעיני יזהו מי' קי"ט יבמו" כנצ"י.)

איסור גיוול: כאן אציע הסוגיות המדברות בדיון זה ואכתוב עליהם

מה שיוצא מתוך כפס"ד לג"ד.

גרמנגו ב"ב קנ"ד. מעשה בהג' דקס היחד שמכר רבנמי אגיד דמח וכו' וכו'
כני משתתח ותרירו לומר קטן ה"י בשעת מיתת וכו' וישאלו את ר"ע מהו
להודקו יחד להם ה"י ומה רשאים לגוול בו ועוד שם ב"ב א"ל ה"י
ימרת לקוחות ק"י מירערי אפמי שחקי לימרו ל"י יבן דווי יחבינו ל"י
ליגוול וליגוול בו י"ו מ. להסירה בריה מזה דמפי' ליורק ממון לא
מיאמר גיוול חמת ומכ"ל ליצורק פ"ג וכו' אפי' ר"ע יוכל להחיר אלא
י"ל דאין מזה רי"י כלל דה"י גיוול דמחמ ל"י גיוול גמור חוט ככנ"ד
אלה שחופרין קבר ופוחתין את ירונם וכודקין סימניו מבתוך ואפי'
אם לא יתא קבר בארון וצריך לחפש בקרקע עד שיגיעו לגופו פלש מ"ס
אין זה גיוול כמו פמיתת בטנן וביתות אכריו (מכרם זו הנראית לע"ד
נכונה ביותר מצאתי להרה"ג ר' קפיל הלוי ז"ל בחובץ שצ"ה מכתב קל"ג
עד קל"ה) ולפ"ז אף מחשו' חכם צבי ז"ל ט"ז אין רי"י כלל לג"ד.
וי"ת הוא כאן ג"כ חזו חמטוכניט קחולי בזה מועניס לגבי חמת ודמ'
לחא דב"ב (כמו שפי' מחרי"ע ז"ל את הגמרא בשצ"ה מכתב קס"ז ובב"צ ה"י
ק"ע) ושרי גיוול וי"ל (מלבד מ"כ במסוך) דמרינו גדה ס"י) דמתיח
וחמי וי"ן כל חמת שענה דמצות מ"ג.

בחולין י"א הסוגיות דרוב כה"י דרב כהנא אמר אחיא סחורג ית חנפס
איתא וב"ה דמדיקנו ל"י ה"י קא סיגוול וב"ה משום איבוד גרסה דתאי
גיגוולי' ונימא ימא במקום ג"ל טיף נקב חזה. מזה ג"כ ליבא למחמ
מינה לג"ד דה"י מלישנא דב"ה ממשע דמקדחת עצמו ידע דלא סלקא דחיתו
אליכס דחלכחא. אבל משמע מינה דגיוול הוא אסור סדאורייתא קאע"ק דה"י
לשיטת חז"ל איסור גיוול ואיסור איבוד גרסה שוים הם. (ג"כ מדברי
הר"ר קפיל ב"ב הכ"ל)

איתא בערבי' ד. דגיוול חמת שרי לצורק הוצאת הוולד אבל גם זה
לא שייך בג"ד דה"י כתב מחרי"ע ז"ל בשצ"ה מכתב קכ"ג ובתשוב' ט"י קע"א
דחתך בזה מעושין ג"כ טחיים לא מיקרי גיוול משא"כ בג"ד דה"י חותכין
ג"כ באברים שחיים חלויים בהם ועוקחא בגדה מ"ה נקרא העובר רודף
כיון שיטבה על המסבר והוא דערכי! שפיר ודדאי פ"ג משא"כ בג"ד
דאפי' אף נוכל להחיר הניתות מ"ס אין הרופאים יודעים כוודאי דע"י
זה יוכלו להחיל גמדות אחרות וגם הרופא ששואל יאמר שלא יהי' מן
הנסמק' ואין זה דמיון כלל יעו"ש ביריכות.

במהדרי' מ"ה. איתא דאין מוקלין בגובה יוסף מדאי מיום דמגוול

ונתנה לא כיווננו אלא להורגנו בטעותו והו"ל הגיוולס דבר שאינו מתכוון
 ואפי"ת פסק הש"ס ד אסור ומב"ש כשהולכין בכוונה לבתתו ולנוולו כהדא
 ואיתא בבבבורות ט"ה אמר רב יהודה אמר שמואל מקשה בחלמדידיו של ר'
 ישמעאל ששלקו זונה אחת שנתחייבה שריפה למלך כו' ולכאורה קשה הא קא
 מנוולי. ונלפע"ד שגברית היתה ואין בזה איסור כ"כ וגם לענין איסור
 הנאה מדאורייתא אין בזה חשש כמו שכתבו הרבה פוסקים (משנה למלך בפ"ד
 מהל' אבל, שאילת יעב"ץ סי' ט"א שו"ת צמח צדק סי' י"ג שו"ת גינת
 ורדנים כלל א סי' ד' וחשו' הרשד"ם שהקטין שם סי' ה'. ועוד) ואין להאריך
 בזה מפני שאינו נוגע ב"ב בנ"ד. — אחר שכתבתי זאת ראיתי בס' שו"ת
 אור החמיר להרה"ג מהר"ם שפירא נ"י סי' ע"ד שהוא יושב סוגיא זו באופן
 שכתבתי וח"ל שכוונתי לאמתה של הלכה.

ד. ונתנה והאחרונים פלפלו הרבה באלו הדינים והעלו הנב"י והת"ס בתשו'
 הג"ל ומהר"ם שיק ז"ל (בשצ"ה מכ" קכ"א וקל"ד ובתשובותיו סי' שמ"ז - ח)
 ובתשו' מלמד להועיל חי"ד סי' ק"ח להלכה שאם יש פ"ג לפנינו שמוחר
 ליהנות מן הסת ולנוולו מהא דסנהדרין ויומא אין לך דבר עומד בתני
 פ"ג אלא ג' דבריהם בלבד. ואין ראיה הר"ר קאפיל הלוי הג"ל מוכנת לי
 שב' דגח אימור גיוול עומד בפני פ"ג ובכר השני עליו הג' אב"א ז"ל
 בגחל אשכול ח"ב צד קי"ז וקי"ח. ומה שאמר הררי"ע ז"ל בחולמ מסומ
 דלדעתו אין אדם רשאי להחיל עצמו כמסוגו של חבירו (יעו' בחקירתו
 בשצ"ה מכ" ק"ו ובב"א סי' ק"ע) כזה הפסק יחידה הוא ובכר השיגו
 כמה רבנים במכתב ק"ח והג' מהר"ם שיק ז"ל בתשו' סי' קמ"ז (שצ"ה קכ"א)
 ודו"ז הג' מהור"ר שמחה הלוי ז"ל בס' זכר שמחה 77 סי' קנ"ח.
 אולם לא נתפרש אצלי שלא דבר הנב"י כלל בענין אימור הנאה אבל
 מאחר שנת"ס ומהר"ם שיק ראו תשובתו והאריכו בדיון א"ת בנודאי בדאיים
 הם לסמוך עליהם (והסכימו עמו להלכה ואם יש פ"ג לפנינו) ואף א'
 הסתירים בענין זה הרבו בדברים להחזיר שלא להחזיר למסור מתי ישראל
 ח"ל ונתתם ולנוולם לצורך לימוד חכמה הגיתוח ולא רייתי מתיר באופן זה)
 ולולא דמיתתניא הייתי אומר שבזמן הזה מיקרי לפנינו כל האריות
 שרופאיהם מחליים מכתבים וגדולים ומסמכים שבהם רואים זא"ז ביום
 כנתיב שלהם ושיכולים לכא זה אצל זה במהרה ע"י מסילת הכרזל ואוירון
 ויכולים להודיע זל"ז דברים גחולים ע"י טעלעגראף. ועתה אם יודע
 לרופאים כהחלם שבשום מקום מן הארצות האלה יש שדה שכלל למשכב מחולי
 זה ויינו גומס(דאז בנודאי יסות קודם שיודיעו לרופאיהם מה שסייגו בניתוח
 בדמוכת בגימין ב"מ) נוכל להחזיר הניתוח.

אבל יריך לישות עוד תבאית להיתר זה :

א. שיעמוד הרופא היהודי על גבם בשטנתתית את המט כדי ליהדר שלא
 יאבד אפי' קית מנ המט דהי ממרינן בירושלמי גזיר הנ"ל אם שייר הו
 כל שהוא לי יצאואע"ג ששח חיירי כמ"ט חנה כמה דיני קטורה למדנו ממ"נ
 וכוודאי צריך לקבור אפי' ליחות ואפי' מיעוטא דמיעוטא שכאברי המת.
 וגם השטת חקירות צריך ליהדר שישמרו כל *underwepische preparaten*
 שעושים מן המת ושיקברו אחר החקירות.

ב. צריך שיכתיב/לו אותם שמתעסקים בחכמת הגיתות שלא יצניעו כלום
 מאברי המת במטרים ובמשקים אלא יתנו הכל לקבורה. שאם יצניעוסי'הי'
 כזה ג"כ משום מיטור הנאה לכל היהודים ייבאו ית"כ בעיר ההיא ללמוד
 חכמת הגיתות והרפואה.

ג. אם החכמים העוסקים בגיתות/ושודים העיניו שלאחר זמן ילמדו
 סתיתר זה אם למתיח אתיריח ויש מקום לחוש דנפיק מיני' חורבא להרא
 כוודאי אין להתיר הגיתות דהי אין באן אלא ספק פ"ג דהא אין ינו
 יודעין אם יועיל הגיתות כלום.

ב

ואת לא נתקיימו כל התנאים האלו א"א לנתח וישאארו היישי והאשה
 בספק ויראתם ואם את ינתחו ולא יכלו להגיה דעתם תבא השאלה אם
 האשה ההיא מותרת לימש במוך.

איתאי(כיהנות יב כתובות לפ ויטוד)נ"גשיח משמשות במוך א'קמנה
 מעוברת ומגיקה כו"ד"ר מאיר וחכ"א אחת זו ויחת זו משמשת כדרכה
 והולכת ומן השמים ירחמו ובפי' גמרא נו פליגי רש"י ורת שרש"י כתב
 כוודאית לתם מוך במקום תשמיש (משמע אבל שטר נשים אמורות אפי'לר"מ
 וב"ש לרבנן)וכן פי'רי ומרדכי. ולכאורה קשה למירש"י דהא בכתובות
 ל"ד בהי דאשה מזנה משמשת במוך כתב וז"ל לאחר בעילה ושואבת הזרע
 וי"ל דהא התם לאו לרינא אתא דכוודאי אשה מזנה לא רמיא עלה היכי
 דינא הנה אלא שדיבר בהנה כגון שהנזואה אינו מתריצה בכך שימש על
 המוך כחש"כ הגרעק"אז"ל כתשו 'סי'ע'. ור"ת פי' צריכות לשמש במוך
 אחר התשמיש וחשאר כוותרות בכך אבל לפני תשמיש כ"ע ל"פ דאסור ולהני
 תלת עיאה מוכה קט"ל. וכן פי' כל הראשונים הובאו בשיטה מקובצת
 כתובות ל"ט.---וכל הפירושים האלו אינן אלא אליבא דר"מ ולא תסקו
 כלום להלכה.

וכבר תמה כס' בית מאיר על אה"ע סי כ"ז על הפוסקים שהשמיטו
 דין זה ונראה לע"ד שאם הי' בדעתם להתיר שימוש במוך לא הונו שתקי
 סינה אלא וודאי שימושו במוך בשעת תשמיש אפי' במקום סתם סכנה כהני

ותלת הנה בעיגנו בממיל על העצים ועל האבנים וזהו מוציא ש"ז

לבטלה או לבת"פ דומיא דבא על אשתו שלא בדרכו קח יוש"ז שטמור כמס"ב
הרמ"א בסי"ב"ה.

והנה כל השו"ת שראיתי בדינית אלו כלם באחד מדברים בטמק טבנה וודאי
(עיינו ת"ס תי"ד סי'קע"ח וב"צ סי'קל"ז וחשו"י רעק"א סי'ע ושו"ת/שו"א
ומשיב מהדורא תניינא ת"ד אה"ע סי'י"ג) וגם שם פסקו שבוודאי הלכה
בחכמים לענין לחת סוך קודם תמיש.

ולענין סוך לאחר תמיש הורו הגדולים הנ"ל להחיר בטקום טבנה
שהחזקה לעשה עימה אולם כתב רעק"א ז"ל על היתרו בסי'ע"א שבוודאי
אסורה היא להשתיי זרעו שהוא עדיין ראוי לקלט ולא מה שבכית החיצון
(ומה שאסרו בחבובות ע"ב יתהא ממלאה ונזפצת תי" שטתהפכת תיכף אחר
התמיש זהו ג"כ אינה הטוחה גמורה אלא שמוציאה מה שצמח להפליט מן
הזרע אבל אם גפנס הזרע כבר לתוך הבית החניטי דשם יקלט תוך ג' ימים
בוודאי אינה יכולה להפליט ע"י היפוך) וע"כ אסור לדחוק את הסוך הרבה
אחר התמיש אלפי דוחקתו בדרך בדיקתה בחורין ובמדקין. ואם נחיר בג"צ
באותה הנה שהחירו רעק"א רק במקום טבנה וודיית אין זו סבולה אלא שלא
תתערב כלל ולא ימצינו בזה את מדיקתה.

אכל גח הת"ס וב"צ ויו"ט שלא החמירו ב"ב בריק"א לא החירו אלא
במקום טבנה וודיית ומחזקת לאדם שהוא כבר נדרי לבת"פ (והתי"י עובר

כמעי ימיו) אבל הסוה חסמא לחולי יל ילדיה שיוולדו אה"כ לית דינא
ולית דינא יתהא מותרת להשתיי זרעו של בטלה כדמוכח בחבובות ע"ב ואם
ואם הוא יודע שהיא תעשה זאת בוודאי הוא עובר על איסור הז"ל החמור.
ואת"ל הוא אסרינו (יבמות ס"ד) לא יעא אדם לא ממשחתו נכפיה ולא
ממשחת מיעורעיה והוא דאחזק תלתא דימני מסמך שחוששין לחולי וולדות
שיוולדו אה"כ והנה גח כאן תחזקו האיי והאשה שבגיהם סתים סחולי זה
ואע"ג דלא איתחזק אלא תרי דימני הא קמ"ל כהא דמילה וקטלנית בדבר
שיש בו סכנת גמירות הנה חזקה כחרי דימני וי"ל דהתם עיניה טובה קמ"ל
למי יבא ליגמי ול"ת דמיוח חמיס חולי לילדיה שייננה ידיין אפי' עוהריה
כמעי ימיו ויתר ייסור על הוצאת י"ז ח"ו.

ואם אם אנו יודעים מפי הרופאים שבוודאי יש ריעותא באחד מן הייבות
או בזיווג דווקא הנה כתב הריב"ס בתשו' סי'ט"ו לענין עקרה שכל ייעה
יכולת היא להרפא כמ"ל וכן בנ"ד וקב"ה רופא חולים ישלח להם חרופה
ויבטחו כישועתו דהא אנו פומקים בחכמים מן החסידים ירחמו.
ועוד הא אמרינו בירושלמי (הוצא בב"י יו"ל סי' קפ"ז) נאמן רופא

לומר קטיע זה מומחה שרמתי בוי-נ' פסטים ואמרינו עלה ודווקא בישראל
 ומומחה לרבים. והנה בג"ד אני מטופק את אנו מומכים על הרופאים אע"פ
 עיש כאן ישראל והוא הרופא השואל ומומחה לרבים והוא החכם שיש
 הניתוח דהא חמשה מקורין *asphythia* ע"ע אינה יודעין כל א'
 פרטיה ודקדוקיה וא"א לעמוד על עומקו של דבר (כגון את ריעותי חמשה
 כוודאי במשפחה יחת ממני מזג ידוי של אחד מן החרות או ממני זיווג ב'
 מזגית ידועיה) אלא את ידעו כבר הימים הריעותי ובחגו וחקרו הימים
 הכמה בתיגות שעל הרוב חמשה סדה זו וריעותי זו ויינה חלוייה באים
 אלא במשפחה וזה כוודאי יינו בג"ד ומי יניז בבאדן זה להחיר איסור
 הז"ל ע"י סוך שלכמה דיעות חמשה סיווח עליו (חשו"רעק"א הג"ל וע'
 מנ"א בס' יתר"ו ומ"ס האחרונים עליו) א.

ועכנ"כ אם לא יכלו לגתח עמ"י התנאים הנ"ל את הילד המת שאין א'
 רגלים לדבר כלל מטבע האבות היה לילדים הרבים חולי זה ואין זה
 אלא חמשה בעלמא ויראה יתירה, זה יריך שידברו על לב היתב והאם
 ולהחזיק במתונה שטן השמים ירחמו אם יפחמנו במעשינו ויתורו בחסובה
 ות"ו לא יתיתו לז"ל לזלא יכפל הוא מיוח מונה ומיוח פו"ר (דמיסע מדברי
 השילה שהוא ידיו לא קיים פו"ר דאל"כ כוודאי אין מוח מקום לחמשה
 ויראתם) ושיכחמו כה' ויעיו מוכ.

ואם יאמר יומר הוי אשיר יתחתו כוח של עיקרין דקיי"ל בא"ה סי'
 ה' ימותר לגקובה לגמרי, הנה פסק הח"ס ביה"ע מי"ב' ירק בקיימה
 שבת כל דהו אכל כין אין לה כנראה ע"ע בן קיימה ועוד הוא מיווח
 אפו"ר ומאחר יינגנו סגריה הוי ויינה לסייע לו מיתר ינתראית לינשא
 לו ומאחר יתחתו חרוב"ה אינו יכול ליניא איה על ייתו כדי לקיים מצות
 פריה ורבייה.---

הנה כתבתי יתב יגלע"ד לחלבה
 אבל למעשה לא הייתי מוסק בלי יאלת חכם

הק' יחזק כלאמ"ו מהור"ר יואל יוסף נ"י
 פרעדרורג.